

Vier scenario's hoe je als docent te werk zou kunnen gaan met Leesrijk.

Scenario 1: als lesopener of -afsluiter

Aan het eind van de lesweek wil je als afsluitende les een interactieve activiteit organiseren. Deze week stond het thema *Waarheid* centraal, waarop je graag wilt inspelen met Leesrijk. De startkaart van set 3 leent zich hier goed voor en je hebt besloten deze klassikaal te behandelen. Je bereid je voor door te beoordelen welke opdrachten je wilt bespreken en zorgt voor voldoende prints (of geeft de kaart weer op het scherm).

Je start de les met een klassengesprek op basis van *Eerst opwarmen*. Vervolgens lees je de tekst voor, waarbij leerlingen kunnen meelesen. Je wilt vooral focussen op genres, dus je kiest voor opdracht a en d. Je laat leerlingen in duo's overleggen en bespreekt hun bevindingen klassikaal.

Scenario 2: als aanvulling op vrij lezen

Elke les Nederlands starten jullie met tien minuten vrij lezen. Leerlingen die geen boek bij zich hebben of moeite hebben met kiezen, verwijst je door naar de kaarten van Leesrijk. Hiervoor kun je een selectie maken op basis van thema, niveau, of die keuze bij de leerlingen laten. Je wilt leerlingen zelf laten kiezen binnen het aanbod verhalende teksten, daarvoor maak je een voorselectie van zes kaarten:

- de uitbreidingskaart Lezen van set 1
- de startkaart en uitbreidingskaart Lezen van set 2
- de startkaart van set 3
- de startkaart van set 6
- de startkaart van set 10

Zo kunnen leerlingen uit teksten kiezen met verschillende thema's en genres om hun tien minuten leestijd mee te vullen. Omdat het maken van leeskilometers centraal staat, kies je ervoor om de opdrachten achterwege te laten. Mochten leerlingen geprikkeld zijn door het fragment, kunnen ze via de QR-code snel naar de bibliotheekwebsite om het boek te lenen of reserveren.

Scenario 3: als lessenserie

Rondom 4 en 5 mei wil je een thematische lessenserie organiseren. Set 2, over de Tweede Wereldoorlog, sluit hier qua thematiek op aan. Je besluit de vier lessen van deze week waarin je aandacht wilde besteden aan begrijpend lezen, fictie en schrijfvaardigheid te vervangen door een lessenserie op basis van Leesrijk.

Het eerste lesuur start je met een uitgebreide introductie op het onderwerp, gekoppeld aan de actualiteit van 4 en 5 mei. Vervolgens ga je dieper in op de Tweede Wereldoorlog in Nederland, gekoppeld aan de opdrachten bij *Eerst opwarmen* van de startkaart. Je leest het fragment klassikaal, waarbij je expliciet aandacht besteed aan moeilijke woorden uit de tekst met behulp van de woordenlijst op de woordenschatkaart. Leerlingen gaan vervolgens in kleine groepjes aan de slag gaan met de opdrachten a, b en c. Je focust daarbij vooral op verwachtingen, waarheden en voorspellingen op basis van (voor)kennis van leerlingen. Vervolgens mogen leerlingen (individueel) kiezen of ze daar opdracht d nog aan toevoegen. Eventueel kun je de woordenschatkaart mee naar huis geven aan leerlingen die moeite hadden met de woorden uit de tekst om extra te oefenen.

De tweede les start je met een terugblik op Josephine en Agam en de Tweede Wereldoorlog in Nederland. Tijdens deze les gaan leerlingen duolezen, waarbij de ene leerling de delen voorleest die zich in het nu (mei 1943) afspelen, de andere leerling de delen die zich daarvoor afspeelden. Vervolgens maken de leerlingen de opdrachten individueel en bespreken ze hun antwoorden in duo's. Eventueel kun je de opdrachten klassikaal nabespreken.

De laatste les staat in het teken van het schrijven van een codetaalbericht. Je introduceert de opdracht met behulp van de schrijfkaart en leerlingen brainstormen individueel over hun schrijfopdracht. Vervolgens gaan ze aan de slag met de uitwerking van hun boodschap, waarbij ze elkaar om advies kunnen vragen.

In de vierde les mogen ze hun schrijfpodricht afronden en organiseer je een peer-feedbackronde. Je hebt daarbij twee belangrijke aandachtspunten: creativiteit en doelgerichtheid. Hiervoor heb je een *rubric van één* ontwikkeld, zodat leerlingen daaraan houvast hebben en elkaars werk op dezelfde manier van feedback voorzien. Je sluit de lessenserie klassikaal af door te reflecteren: hoe kijken leerlingen terug op de lessenserie? Wat is hen het meest bijgebleven? Waarover zouden ze nog meer te weten willen komen?

Scenario 4: als remediëring

Je begeleidt een aantal leerlingen die extra ondersteuning krijgen bij hun leesvaardigheid. In groepjes van vier leerlingen volgen ze aanvullende lessen. Om deze leerlingen succeservaringen te bieden, werk je gezamenlijk aan een goede basis. Je hebt hiervoor gekozen voor set 1, omdat het thema *Schoolsituaties* voor elke leerling herkenbaar is, wat helpt in het activeren van hun voorkennis.

In de eerste ondersteuningsles begin je met de startkaart: je bespreekt gezamenlijk de opdrachten bij *Eerst opwarmen*, om daarna de tekst te lezen. Elke leerling leest een deel van de tekst voor, waarbij de anderen meelesen. De opdrachten maak en bespreek je mondeling, waarbij je de interactie tussen de leerlingen stimuleert. In een vervolgles gaan de leerlingen individueel aan de slag met de woordenschatkaart, waarbij ze met elkaar mogen overleggen. De tweede leestekst, een boekfragment, start je op dezelfde wijze als de startkaart, maar besluit je zelf voor te lezen. Leerlingen kunnen de tekst meelesen, waarna ze mogen kiezen of ze met de opdrachten aan de slag willen of verder willen lezen in het boek (*Zonder titel* van Erna Sassen) of een van de andere suggesties.

